

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås en ändring av lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg. Det föreslås att transporter som sköts med trafiktraktorer samt med motorfordon vars totala massa är högst 1 700 kg befrias från tillståndsplikt. Preciserade bestämmelser föreslås för sådana transporter i samband med näringsverksamhet eller entreprenader som är befriade från tillståndsplikt. En

grundläggande bestämmelse om utbildning för trafikföretagare införs in i lagen. Att överlämna ett trafiktillstånd för att användas av någon annan skall bli straffbart. Därtill föreslås några mindre preciseringar och tillägg i lagen.

Lagen är avsedd att träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Definitioner

Grundkriterierna för tillståndspliktig godstrafik definieras i 2 § 1 mom. lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg (342/1991), nedan lagen om godstrafik. Paragrafens 2 och 3 mom. innehåller bestämmelser dels om användningen av ett hyrt motorfordon och specialstadganden om kringgående av dessa bestämmelser, dels allmänt hållna definitioner på transporter i samband med företagsverksamhet och entreprenader samt andra arbetsprojekt. Definitionerna på transporttillstånd och gemenskapstillstånd ingår i paragrafens 4 och 5 mom. 3 § föreskriver om tillståndsplikt för trafik och undantagen finns i 4 §.

Bestämmelserna i dessa tre paragrafer föreslås delvis omgrupperade. Likaså föreslås vissa ändringar i sak samt endel preciseringar och tillägg.

Det föreslås att de centrala begreppen samlas och definieras i lagens 2 §. Definitionen av tillståndspliktig godstrafik skall hänvisa till 3 §, till vilken kriterierna för tillståndsplikt flyttas. Definitionen på transporttillstånd skall preciseras att motsvara de överenskommelser om vägtrafik som tillstånden grundar sig på. Definitionen på

gemenskapstillstånd behålls. En definition på kopior av gemenskapstillstånd skall fogas till paragrafen. Av definitionen framgår att en kopia som avses i lagen skall utfärdas och styrkas av tillståndsmyndigheten, det vill säga länsstyrelsen.

1.2. Trafiktillstånd

Definitionen av tillståndsplikt

3 § 1 mom. skall reglera kännetecknen för tillståndspliktig trafik. För närvarande är transporter av gods som mot ersättning utförs på väg med ett motorfordon eller en trafiktraktor tillståndspliktiga med vissa undantag.

Trafik som utförs med trafiktraktor föreslås befriad från tillståndsplikt eftersom det inte längre finns tillräckliga grunder för tillståndsreglering. Europeiska unionens bestämmelser om rätt att yrkesmässigt utföra transporter på väg gäller inte godstransporter som utförs med en traktor. I samband med stiftandet av lagen om godstrafik var målet att främst av trafiksäkerhetsskäl hindra en ökning av användningen av traktorer speciellt till korta transporter. I det skedet ville man behålla tillståndsplikten för de tunga transporter med traktor som i realiteten ansågs konkurrera med tillståndspliktig lastbilstrafik.

En trafiktraktor är en tung traktor som är avsedd för godstransporter. Den är antingen ramstyrd eller en kombination av traktor och släpvagn. För närvarande finns det knappt 600 tillstånd för trafiktraktorer och dessa traktorer används i huvudsak till korta transporter av marksubstanser och trävaror. Trafiktraktorer med trafik tillstånd utgör en mycket liten grupp i förhållande till hela traktorbeståndet, som är cirka 330 000 stycken.

Ett grundkriterium för tillståndsplikten är att transporten utförs mot ersättning. Enligt 4 § 6 punkten i gällande lag behövs tillstånd inte för transporter i anslutning till sådan social- och hälsovårdsservice som en kommun eller en samkommun ordnar med en personbil som innehas av en person i dess tjänst och utförs mot en kilometerersättning som överensstämmer med arbets- eller kollektivavtalet. Även i det övriga arbetslivet är det mycket allmänt att betala en separat ersättning som överensstämmer med arbets- eller kollektivavtalen för godstransporter som hör till arbetsuppgifterna. Denna ersättning har i praktiken inte ansetts utgöra en sådan ersättning som avses i lagen om godstrafik. Rådande förhållanden är otillfredsställande då det för kommunsektorn finns en uttrycklig bestämmelse som på många sätt är begränsad, medan man i övrigt handlar enligt stadgad praxis. Av detta skäl föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny mening och i den uttryckligen föreskriva att en ersättning enligt arbets- eller kollektivavtal för transporter av egna eller arbetsgivarens varor inte är en sådan ersättning som lagen avser. Undantaget för en kommuns eller samkommuns personal kan samtidigt utgå.

Paragrafens 2 mom. motsvarar huvudsakligen första meningen i 2 § 2 mom. i gällande lag kompletterad med ett uttryckligt konstaterande att en uthyrare anses vara trafikidkare i de fall som avses i bestämmelsen. Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak bestämmelsen i den gällande lagens andra mening i 2 § 2 mom.

Trafik som inte kräver tillstånd

Allmänt

Transporter enligt 3 §, vilka uppfyller kriterierna för tillståndsplikt men som av olika skäl ändå är befriade från tillståndsplikt, är samlade i den föreslagna 4

§. Paragrafens rubrik ändras från "Trafik utan tillstånd" till "Trafik som är befriad från tillståndsplikt."

Lätta fordon

Transporter av lätta varuförsändelser med varumoped är befriade från tillståndsplikt enligt den gällande utformningen av 4 § 1 mom. 1 punkten lagen om godstrafik. I praktiken förekommer det relativt allmänt att mindre varumängder transporteras utan trafik tillstånd åtminstone med personbilar. Utvidningen av punktens tillämpningsområde beror på högsta domstolens avgörande (HD 1983 II 54), i vilket högsta domstolen ansåg att användningen av en personbil var möjlig utan trafik tillstånd förutsatt att den transporterade varumängden var så liten att bilen inte skulle ha behövts för dess transport utan användes i syfte att påskynda färden.

Såväl ur myndigheternas som säljarnas av transporttjänster synpunkt är situationen otillfredsställande. Lagen ger inte ett klart besked om var gränsen för den tillståndspliktiga transportverksamheten går. Av detta skäl föreslås att punkten ändras så, att en transport kan utföras med vilket som helst motorfordon vars totala massa är högst 1700 kg. Om en släpvagn har kopplats till fordonet får deras sammanlagda totalmassa inte överskrida 1700 kg. Den föreslagna gränsen för totalmassan klarlägger läget och möjliggör att små person- och paketbilar används för varustransporter utan trafik tillstånd. Det är enkelt att se om fordonet eller fordonskombinationen får användas för detta ändamål i registerutdraget. Transportverksamhet med fordon som överskrider den föreslagna gränsen kräver trafik tillstånd oberoende av den varumängd som transporteras.

Den föreslagna gränsen på 1700 kg får ses som en kompromiss mellan olika nationella uppfattningar. I övriga EES-stater växlar viktgränsen för tillståndsplikt mycket. Exempelvis i Sverige är alla transporter som utförs mot ersättning i princip tillståndspliktiga oberoende av fordonets storlek. Den andra ytterligheten är en gräns för totalmassan på 3500 kg, vilken är i bruk i flera länder. På detta sätt har gränsen för tillståndsplikt satts bland annat i Norge, Danmark och Österrike.

Transportverksamhet i vissa läroanstalter

I samband med utbildning av förare av lastbilar eller fordonskombinationer är det tillåtet att transportera gods utan trafiktillstånd om utbildningen ges av en yrkesläroanstalt eller en yrkeskurscentral enligt 4 § 3 punkten i gällande lag. Det föreslås att läroanstalterna fortfarande är befriade från tillståndsplikt men på grund av de ändringar som skett i utbildningssystemet skulle befrielsen formuleras mer allmänt och omfatta förarutbildning som sker under utbildningsstyrelsens övervakning. Begränsningen till utbildning av förare av lastbilar eller fordonskombinationer slopas då såsom onödig.

Transporter i samband med näringsverksamhet och entreprenader

Enligt 2 § 3 mom. lagen om godstrafik är en transport som sker i samband med företags-, affärs- eller förvärvsverksamhet och som hänförs till dess bedrivande tillståndspliktig om huvudvikten i verksamheten ligger på utförandet av transporten. En transport som sker i samband med en entreprenad och andra arbetsprojekt är för sin del tillståndspliktig när transportens andel utgör över hälften av entreprenaden. I praktiken har det i vardera fallet förekommit vissa tolkningssvårigheter. Det centrala problemet har varit att fastställa transportens andel och avgöra när tyngdpunkten ligger på transporten.

Bestämmelserna om de transporter i samband med näringsverksamhet och entreprenader som är tillåtna utan tillstånd föreslås flyttade till paragrafens 3 och 4 punkter. Samtidigt skall bestämmelserna preciseras och den tillståndsbefriade transportens andel minskas. I vardera fallet skall den tillståndsbefriade transportens andel begränsas till 30 %. Gränsdragningen är schablonmässig men ändå klarare och tydligare för olika parter än en bedömning av var verksamhetens tyngdpunkt ligger. Begreppet "företags-, affärs- eller förvärvsverksamhet" i gällande lag skulle ersättas med termen "näringsverksamhet". Tolkningen av termen "näringsverksamhet", liksom tolkningen av begreppet "näringsidkare", skall vara vid.

Underentreprenader är mycket vanliga vid entreprenad. Den ursprungliga entreprenaden styckas i mindre delar. Vid tillämpningen av

den föreslagna bestämmelsen, det vill säga när man fastställer transportens andel i förhållande till andra aktiviteter, skall utgångspunkten vara att varje entreprenörs aktiviteter värderas så som de faktiskt sker då entreprenaden fullgörs. Transportens andel kan enkelt minskas genom att ge transportuppdragen på underentreprenad till transportföretag som har behöriga transporttillstånd.

I samband med entreprenader hör det ofta till entreprenörens uppgifter att skaffa olika material. I mark- och anläggningsentreprenader kan till exempel grus, sand, makadam, mull eller annan marksubstans komma i fråga. Vid tillämpningen av bestämmelsen i fråga skall andelen olika material inte beaktas om man använder kostnadsjämförelser för att fastställa transportens och andra aktiviteter respektive andelar. Transportens andel jämförs för varje entreprenör med de arbetsprestationer som i övrigt ingår i entreprenaden.

Situationer vid vilka transporter sker delvis på väg och delvis utanför väg förekommer närmast vid markanläggningsarbeten. Då transportens andel fastställs beaktas endast den andel som sker inom lagens tillämpningsområde, med andra ord den andel som sker på väg. Transporter av gods över en väg som inte är avstängd skall inte ses som en transport på väg.

Annan transportverksamhet utan trafiktillstånd

4 § 4-6 punkten i gällande lag skall behållas så gott som oförändrad och flyttas till 5-7 punkten. Uttrycket "egen transportmateriel" skall i punkterna 5 och 6 ersättas av "fordon som innehas". Avsikten kan inte ens då man utfärdade den gällande bestämmelsen ha varit att de kretsar som avses i dessa punkter nödvändigtvis skulle behöva äga de fordon de använder till transporter, vilket uttrycket "egen transportmateriel" tyder på. Till 5 punkten om koncerntransporter läggs enligt förslaget ett uttryckligt omnämnande av att bestämmelsen kan tillämpas även på en kommuns och en samkommuns transporter, liksom på ett samfunds transporter då samfundet hör till en kommunkoncern. På detta sätt har den gällande bestämmelsen i verkligheten tolkats. I punkten om social- och hälsovårdsservice som en kommun eller

en samkommun ordnar stryks bestämmelsen om användningen av en personbil som innehas av en person i dess tjänst av de skäl som nämndes i punkt 1.2.1. Punkten om liktransport behålls oförändrad.

1.3. Internationella transporter

5 § 2 mom. om internationella transporter föreslås ändrad så, att kravet på trafiktillstånd skall gälla endast lastbilar och tunga släpvnagnar, med vilka avses släpvnagnar i kategorierna O 3 eller O 4 i fordonsdefinitionerna. På detta sätt preciserad motsvarar bestämmelsen Finlands överenskommelser om vägtrafik. Därtill föreslås att kravet på trafiktillstånd utvidgas att omfatta även ett sådant fordon som hyrts ut till utlandet men som fortfarande är registrerat i Finland. Ett sådant förfarande har ökat på sista tiden och de utländska trafikidkarna i fråga skulle behöva eventuellt nödvändiga trafiktillstånd för fordonet i sitt hemland, inte i Finland. Vidare föreslås att paragrafens rubrik "Bemyndigande som gäller internationella transporter" ändras till "Internationella transporter". Rubriken motsvarar då bättre paragrafens ändrade sakinhåll.

1.4. Utbildning av trafikföretagare

Med stöd av det bemyndigande som finns i gällande 17 § 2 mom. utfärdade trafikministeriet tidigare ett beslut (441/1991), som inbegrep en paragraf med en förteckning över de läroanstalter som godkännts att ge utbildning för godstrafikföretagare. Beslutet har senare upphävts. Det finns för närvarande 12 läroanstalter som godkännts att ge utbildning för trafikföretagare.

Det är här fråga om en begränsning av näringsfriheten om vilket enligt 18 § 1 mom. grundlagen skall bestämmas i lag. Av detta skäl föreslås att man nu reglerar frågan i en grundläggande bestämmelse i lagen. Utbildning som ges med målet att uppnå i denna lag avsedd yrkesskicklighet skall godkännas beroende på det rådande utbildningsbehovet på marknaden och utöver det på läroanstaltens förutsättningar att ge utbildning.

1.5. Trafiktillståndets personanknytning och sanktionerna för bedrivande av olovlig trafik

Det förekommer rätt allmänt att trafiktillstånd överlämnas till någon annan för dennas bruk till exempel genom att hyra eller låna ut det. En medverkande faktor till denna praxis är förutsättningarna för att komma in i branschen och av dem särskilt kravet på yrkesskicklighet, som endel upplever som för krävande, dyrt och tidsödande. Detta tvingar dem att söka andra utvägar som möjliggör transportverksamhet. Å andra sidan kan orsaken vara att det är lätt att få godstrafiktillstånd nu, då behovsprövning inte längre finns, vilket medför ett överutbud på tillstånd. En sökande som uppfyller kriterierna för att få tillstånd kan nämligen i princip få hur många trafiktillstånd som helst inom ramen för sina ekonomiska resurser. Detta kan locka tillståndsinnehavaren att tillgodogöra sig överloppstillstånd genom att överlämna dem till andra för deras bruk.

Trafiktillståndet är personligt. Förvärvaren av ett överlämnat tillstånd kan inte få laglig rätt att bedriva tillståndspliktig trafik. Verksamhet med stöd av ett sådant tillstånd är lika lagstridig som verksamhet som bedrivs helt utan tillstånd. Trafiktillståndets personanknytning är ett uttryckligt villkor i trafiktillståndet. Tillståndet kan återkallas om villkoret inte följs. Andra påföljder kan den som överlämnat tillståndet inte drabbas av. Verkningarna av återkallandet av ett tillstånd är likväl vanligen ringa, eftersom en sökande som uppfyller förutsättningarna för att få ett tillstånd förr eller senare alltid kan få ett nytt tillstånd istället för det återkallade. Den som hyrt tillståndet kan däremot dömas för bedrivande av olovlig godstrafik.

För att korrigera situationen föreslås att i lagen införs ett förbud mot att överlämna ett trafiktillstånd till någon annan för dennas bruk. Den som bryter mot förbudet och överlämnar tillståndet kan dömas till böter. Den som bedriver trafik utan behörigt tillstånd kan dömas för bedrivande av olovlig godstrafik till böter eller fängelse i högst tre månader. Som tidigare har framgått är transportverksamhet som bedrivs utan behörigt tillstånd, det vill säga exempelvis med ett hyrt tillstånd, rätt vanlig. Så kallad grå ekonomi förekommer också inom transportsektorn. För att utreda den

ekonomiska fördelen av olovligt trafikidkande, vilket hör till påföljderna av den olagliga verksamheten, behöver polisen få tillfälle att undersöka trafikföretagarens bokföring också i det fall att denna inte är samarbetsvillig. På dessa grunder föreslås att maximistrafik för bedrivande av olovlig godstrafik höjs från tre till sex månader.

1.6. Bemyndigande

Lagens 17 § skulle för klarhets skull ändras i sin helhet. Dess 1 mom. ändras att motsvara nuläget. Rådets direktiv om rätt att yrkesmässigt bedriva nationella och internationella person- och godstransporter på väg har den 29 april 1996 sammanlagits med rådets direktiv 77/796/EEG om ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis för utövare av gods- och persontransporter på väg, och åtgärder för att underlätta för dessa att utöva sin rätt till etableringsfrihet. Ändringen beaktas i paragrafens 2 mom. 1 punkt.

Det föreslås att bemyndigandet av trafikministeriet att meddela detaljerade föreskrifter om hur yrkesskicklighet och solvens skall visas i paragrafens 3 mom. stryks. Dessa bestämmelser har getts i en förordning, för vars utfärdande ett bemyndigande finns redan i 1 mom. Paragrafens 4 mom., som gäller ett bemyndigande av inrikesministeriet, skall behållas och flyttas till 3 mom.

2. Propositionens verkningar

2.1. Verkningar på godstrafiken

Befriandet av trafiktraktorer från tillståndsplikt kan i liten utsträckning flytta skötseln av korta godstransporter från lastbilar till dessa traktorer. Närmast kommer transporter av marksubstanser och trävaror i fråga. Det är svårt att förutsäga verkningarna men även som störst kan det gälla endast marginella mängder.

Att tillåta transportverksamhet utan trafiktillstånd med ett fordon eller en fordonskombination vars totala massa är högst 1700 kg kan medföra att yrkestrafiken i någon mån går miste om transporter. Här, liksom i fråga om trafiktraktorer, är det likväl så små transportmängder som berörs att de inte ur helhetssynpunkt just har någon

betydelse.

De preciserade bestämmelserna i den föreslagna 4 § 3 och 4 punkten kan i princip medföra att tillståndsplikten för transporter utvidgas i någon mån. För trafikidkarna i fråga för detta med sig merkostnader för att utverka trafiktillstånd. En del av dessa transporter kan emellertid överföras att skötas av dem, som redan har trafiktillstånd. Detta minskar i sin tur behovet av nya trafiktillstånd.

2.2. Verkningar på den offentliga ekonomin

Propositionens verkningar är ringa. Länsstyrelsernas arbete minskar en aning då behandlingen av tillstånd för trafiktraktorer faller bort. Den klara gränsen för tillståndsplikt för transportverksamhet med lätt transportmateriel har samma effekt.

2.3. Verkningar för olika medborgargrupper ställning

Den klara gränsen för tillståndsplikt för transportverksamhet med lätt transportmateriel underlättar ställningen för exempelvis en person som överväger att inleda budverksamhet. Lagen skall nu ge klart besked om när trafiktillstånd behövs för det här slaget av verksamhet. Godstransporter kan utföras utan trafiktillstånd med alla slag av traktorer efter det att förslaget har antagits. Även detta klarlägger läget eftersom gränsdragningen mellan traktorer och trafiktraktorer har medfört tolkningssvårigheter.

2.4. Övriga verkningar

Förslagen beräknas inte ha miljökonsekvenser.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet som tjänsteuppdrag. Utlåtanden om propositionsutkastet har begärts av centrala myndigheter och organisationer, sammanlagt från 41 håll. Vid den fortsatta beredningen har syftet varit att beakta de synpunkter som framförts i utlåtandena. Uppfattningarna särskilt om inskränkningen eller utvidgningen av tillståndsplikten är

diametralt motsatta i olika kretsar. De organisationer som företräder säljare av transporttjänster utgår från att all godstrafik som sker mot ersättning skall vara tillståndspliktig. Å andra sidan önskar speciellt de kretsar som företräder köpare av transporttjänster en långregående liberalisering av godstransporter än den nu

föreslagna.

4. Ikraftträdande

Lagen förslås träda i kraft så fort som möjligt efter det att den antagits och fastställts.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 februari 1991 om tillståndspliktig godstrafik på väg (342/1991) 2-4 §, rubriken för 5 § och 5 § 2 mom. samt 14 och 17 §, av dessa 2, 4 och 17 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 574/1994, samt 5 § 2 mom. och 14 § sådana de lyder i sistnämnda lag samt

fogas till lagen en ny 7 a § och till 8 §, sådan den lyder i lag 574/1994, ett nytt 4 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *tillståndspliktig godstrafik* sådan transport av gods på väg som kräver trafiktillstånd enligt 3 §,

2) *fordon* motorfordon,

3) *transporttillstånd* ett tillstånd med stöd av vilket en i utlandet registrerad lastbil eller tung släpvagn får användas i Finland eller en i Finland registrerad lastbil eller tung släpvagn utomlands,

4) *gemenskapstillstånd* ett tillstånd som avses i rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier samt

5) *kopia av gemenskapstillstånd* en kopia som utfärdats och styrkts av tillståndsmyndigheten.

3 §

Trafiktillstånd

Utan trafiktillstånd är sådan transport av gods som mot ersättning utförs på väg med ett fordon förbjuden med undantag för de transporter som avses i 4 §. Ersättning enligt arbets- eller tjänstekollektivavtal för godstransporter som anknyter till arbetsuppgifterna och som utförs med ett fordon som innehas av löntagaren är inte en

sådan ersättning som här avses.

Om gods transporteras mot ersättning med ett hyrt fordon vars förare är fordonets uthyrare eller en person i uthyrarens tjänst eller en person som uthyraren anvisat eller förmedlat till eller på annat motsvarande sätt ordnat för uppdraget, anses uthyraren vara trafikidkare istället för hyrestagaren.

För sådan transport av gods som mot ersättning utförs på väg med ett fordon krävs trafiktillstånd även när avtal om utförandet av transporten har ingåtts i syfte att kringgå denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om förhållandena visar att detta varit avsikten.

4 §

Trafik som är befriad från tillståndsplikt

Trafiktillstånd behövs inte för

1) transport av gods med ett fordon eller en fordonskombination vars största tillåtna totalmassa är högst 1 700 kg,

2) transport av gods i samband med förarutbildning, om utbildningen sker under övervakning av utbildningsstyrelsen,

3) sådan transport av gods i samband med näringsverksamhet som normalt ingår som ett led i bedrivandet av näringsverksamheten och det sker med fordon som innehas av näringsidkaren, om transportens andel utgör högst 30 % av hela näringsverksamheten,

4) transport av gods som sker i samband med entreprenader eller andra avtalade arbetsprojekt, då transporten sker med fordon

som innehas av entreprenören eller någon annan prestationsskyldig, om transportens andel utgör högst 30 % av entreprenaden eller arbetsprojektet,

5) en koncerns eller en därmed jämförbar sammanslutnings, eller en kommuns, en samkommuns eller ett i en kommunkoncern ingående samfunds transporter med fordon som innehas av dem,

6) transporter i anslutning till sådan social- och hälsovårdsservice som en kommun, en samkommun eller ett i en kommunkoncern ingående samfund ordnar med fordon som innehas av dem,

7) liktransport.

5 §

Internationella transporter

En i utlandet registrerad eller en i Finland registrerad men till utlandet uthyrd lastbil och tung släpvagn skall ha transporttillstånd, om inte något annat följer av internationella överenskommelser eller Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

7 a §

Utbildning av trafikföretagare

För att göra det möjligt för trafikföretagare att förvärva den yrkesskicklighet som avses i 7 § ordnas trafikföretagarutbildning

Utbildning kan ges av de läroanstalter som kommunikationsministeriet godkänner för detta ändamål med hänsyn till utbildningsbehovet samt läroanstaltens förutsättningar att ge lämplig utbildning.

8 §

Trafiktillståndssystemet

Trafiktillståndet är personligt och det får inte överlämnas för att användas av någon annan.

14 §

Straffstadgande

Den som bedriver i denna lag avsedd trafik utan behörigt tillstånd, skall för *bedrivande av olovlig godstrafik* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som överlämnar ett trafiktillstånd för att användas av någon annan, åsidosätter den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 9 § eller underlåter att iaktta vad som bestäms i 12 § skall för *brott mot stadgandena om tillståndspliktig godstrafik på väg* dömas till böter.

17 §

Bemyndigande

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av trafiktillstånd, om sökande, ändring och förnyande av trafiktillstånd, om den person som ansvarar för trafiken, om fordon som används i trafiken och om övervakning av trafiken utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet och genom förordning av trafik- och kommunikationsministeriet som utfärdas med stöd av ett bemyndigande som ingår i statsrådets förordning kan närmare bestämmelser utfärdas om verkställigheten och tillämpningen av följande rättsakter som antagits av Europeiska unionens råd:

1) rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter,

2) rådets förordning (EEG) nr 3916/90 om de åtgärder som skall vidtas i händelse av en kris på marknaden för godstransporter på väg,

3) rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier,

4) rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade.

Inrikesministeriet kan utfärda närmare

bestämmelser om utförandet av de uppgifter
som enligt denna lag och bestämmelser som
utfärdas med stöd av den ankommer på
polisen och gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 2001.
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.

Helsingfors den 18 maj 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Olli-Pekka Heinonen*

Lag

om ändring av lagen om tillståndspliktig godstrafik på väg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 februari 1991 om tillståndspliktig godstrafik på väg (342/1991) 2-4 §, rubriken för 5 § och 5 § 2 mom. samt 14 och 17 §, av dessa 2, 4 och 17 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 574/1994, samt 5 § 2 mom. och 14 § sådana de lyder i sistnämnda lag samt

fogas till lagen en ny 7 a § och till 8 §, sådan den lyder i lagen 574/1994, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag och i de stadganden som utfärdas med stöd av den

avses med tillståndspliktig godstrafik sådan transport av gods som mot ersättning utförs på väg med ett motorfordon eller en trafiktraktor. Tillståndspliktig godstrafik är också transport mot ersättning med ett hyrt motorfordon eller en hyrd trafiktraktor, även när dess förare är uthyraren eller någon som är anställd hos uthyraren eller som har förmedlats eller anvisats av honom för uppdraget. Som tillståndspliktig godstrafik anses en transport av nämnda slag även när överenskommelsen om utförandet av den har ingåtts i syfte att kringgå denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller om förhållandena visar att detta har varit avsikten.

Tillståndspliktig godstrafik är även en transport som sker i samband med företags-, affärs- eller förvärvsverksamhet och som hänför sig till utförandet av den, om huvudvikten i verksamheten ligger på utförandet av transporten, samt en transport som sker i samband med entreprenader eller andra avtalade arbetsprojekt, när transportens andel utgör över hälften av entreprenaden.

Med transporttillstånd avses ett tillstånd med stöd av vilket ett i utlandet registrerat fordon eller en i utlandet registrerad släpvagn får komma till Finland eller ett i Finland registrerat fordon eller en i Finland registrerad släpvagn får åka

I denna lag avses med

1) *tillståndspliktig godstrafik* sådan transport av gods på väg som kräver trafiktillstånd enligt 3 §,

2) *fordon motorfordon*,

3) *transporttillstånd ett tillstånd med stöd av vilket en i utlandet registrerad lastbil eller tung släpvagn får användas i Finland eller en i Finland registrerad lastbil eller tung släpvagn utomlands*,

4) *gemenskapstillstånd ett tillstånd som avses i rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier, samt*

5) *kopia av gemenskapstillstånd en kopia som utfärdats och styrkts av tillståndsmyndigheten.*

utomlands.

Med gemenskapstillstånd avses ett tillstånd som avses i EG-rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier

3§

Trafikstillstånd

Trafik som enligt denna lag är tillståndspliktig får inte bedrivas utan tillstånd, med undantag av de fall som nämns i 4 §.

Utan trafikstillstånd är sådan transport av gods som mot ersättning utförs på väg med ett fordon förbjuden med undantag för de transporter som avses i 4 §. Ersättning enligt arbets- eller tjänstekollektivavtal för godstransporter som anknyter till arbetsuppgifterna och som utförs med ett fordon som innehas av löntagaren är inte en sådan ersättning som här avses.

Om gods transporteras mot ersättning med ett hyrt fordon vars förare är fordonets uthyrare eller en person i uthyrarens tjänst eller en person som uthyraren anvisat eller förmedlat till eller på annat motsvarande sätt ordnat för uppdraget, anses uthyraren vara trafikidkare istället för hyrestagaren. För sådan transport av gods som mot ersättning utförs på väg med ett fordon krävs trafikstillstånd även när avtal om utförandet av transporten har ingåtts i syfte att kringgå denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om förhållandena visar att detta varit avsikten.

4 §

Trafik utan tillstånd

Trafikstillstånd behövs inte för

1) transport av *lätta varuförsändelser med varumoped,*

3) transport av gods i samband med

4 §

Trafik som är befriad från tillståndsplikt

Trafikstillstånd behövs inte för

1) transport av *gods med ett fordon eller en fordonskombination vars största tillåtna totalmassa är högst 1700 kg,*

2) *transport av gods i samband med förarutbildning, om utbildningen sker under övervakning av utbildningsstyrelsen,*

3) *sådan transport av gods i samband med*

utbildning av förare av lastbil eller fordonskombination, om utbildningen meddelas av en yrkesläroanstalt eller en yrkeskurscentral,

4) en koncerns eller därmed jämförbar sammanslutnings transporter med dess egen transportmateriel,

5) liktransport eller för

6) transporter i anslutning till sådan social- och hälsovårdsservice som en kommun eller en samkommun ordnar med egen transportmateriel eller med en personbil som innehas av en person i dess tjänst, om transporten i väsentlig grad anknyter till personens arbetsuppgifter och beloppet av köresättningen överensstämmer med arbets- eller tjänstekollektivavtal.

5 §

Bemyndigande som gäller internationella transporter

Ett i utlandet registrerat motorfordon eller en i utlandet registrerad trafiktraktor samt en utländsk släpvagn, med undantag för släpvagn till en personbil, skall ha transporttillstånd, om inte något annat följer av internationella överenskommelser.
-----

näringsverksamhet som normalt ingår som ett led i bedrivandet av näringsverksamheten och det sker med fordon som innehas av näringsidkaren, om transportens andel utgör högst 30 % av hela näringsverksamheten,

4) transport av gods som sker i samband med entreprenader eller andra avtalade arbetsprojekt, då transporten sker med fordon som innehas av entreprenören eller någon annan prestationskyldig, om transportens andel utgör högst 30 % av entreprenaden eller arbetsprojektet,

5) en koncerns eller en därmed jämförbar sammanslutnings, eller en kommuns, en samkommuns eller ett i en kommunkoncern ingående samfunds transporter med fordon som innehas av dem,

6) transporter i anslutning till sådan social- och hälsovårdsservice som en kommun, en samkommun eller ett i en kommunkoncern ingående samfund ordnar med fordon som innehas av dem,

7) liktransport.

5 §

Internationella transporter

En i utlandet registrerad eller en i Finland registrerad men till utlandet uthyrd lastbil och tung släpvagn skall ha transporttillstånd, om inte något annat följer av internationella överenskommelser eller Europeiska gemenskapernas lagstiftning.
-----

7 a §

Utbildning av trafikföretagare

För att göra det möjligt för trafikföretagare att förvärva den yrkesskicklighet som avses i 7 § ordnas trafikföretagarutbildning. Utbildning kan ges av de läroanstalter som kommunikationsministeriet godkänner för detta ändamål med hänsyn till utbildningsbehovet samt läroanstaltens förutsättningar att ge lämplig utbildning.

8 §

Trafiktillståndssystemet

Trafiktillståndet är personligt och det får inte överlämnas för att användas av någon annan..

14 §

Straffstadgande

Den som bedriver i denna lag avsedd trafik utan behörigt tillstånd, skall för bedrivande av olovlig godstrafik dömas till böter eller fängelse i högst *tre* månader.

Den som försummar den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 9 § eller underlåter att iaktta vad som stadgas i 12 § skall för brott mot stadgandena om tillståndspliktig godstrafik på väg dömas till böter.

Den som bedriver i denna lag avsedd trafik utan behörigt tillstånd, skall för bedrivande av olovlig godstrafik dömas till böter eller fängelse i högst *sex* månader.

Den som *överlämnar ett trafiktillstånd för att användas av någon annan*, åsidosätter den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 9 § eller underlåter att iaktta vad som bestäms i 12 § skall för brott mot stadgandena om tillståndspliktig godstrafik på väg dömas till böter.

17 §

Bemyndigande

Närmare *stadganden* om förutsättningarna för beviljande av trafiktillstånd, om *tillståndets innehåll* samt om sökande, förnyande och ändring av trafiktillstånd, om *trafikövervakningsort, anteckning av fordonen för trafiktillståndet samt om verkställigheten av denna lag i övrigt* utfärdas genom förordning.

Genom förordning och *genom beslut av trafikministeriet som utfärdas med stöd av ett bemyndigande som ingår i förordning* kan närmare *stadganden och bestämmelser* utfärdas om verkställigheten och tillämpningen av följande av Europeiska

Närmare *bestämmelser* om förutsättningarna för beviljande av trafiktillstånd, om sökande, ändring och förnyande av trafiktillstånd, *om den person som ansvarar för trafiken, om fordon som används i trafiken och om övervakning av trafiken* utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet och *genom förordning av trafik- och kommunikationsministeriet som utfärdas med stöd av ett bemyndigande som ingår i statsrådets förordning* kan närmare

gemenskapernas råd antagna rättsakter:

1) rådets direktiv 77/796/EEG om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för utövare av gods- och persontransporter på väg och åtgärder för att underlätta för dessa att utöva sin rätt till etableringsfrihet,

2) rådets förordning (EEG) nr 3916/90 om de åtgärder som skall vidtas i händelse av en kris på marknaden för godstransporter på väg,

3) rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier, samt
4) rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade.

Trafikministeriet kan meddela mera detaljerade föreskrifter om hur den yrkesskicklighet och solvens som avses i denna lag skall visas.

Inrikesministeriet kan meddela närmare föreskrifter om utförandet av de uppgifter som enligt denna lag och stadganden som utfärdas med stöd av den ankommer på polisen och gränsbevakningsväsendet.

bestämmelser utfärdas om verkställigheten och tillämpningen av följande rättsakter som antagits av Europeiska unionens råd:

1) rådets direktiv 96/26/EG om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter,

2) rådets förordning (EEG) nr 3916/90 om de åtgärder som skall vidtas i händelse av en kris på marknaden för godstransporter på väg,

3) rådets förordning (EEG) nr 881/92 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier,

4) rådets förordning (EEG) nr 3118/93 om förutsättningar för transportföretag att utföra inrikes godstransporter på väg i en medlemsstat där de inte är etablerade.

Inrikesministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om utförandet av de uppgifter som enligt denna lag och bestämmelser som utfärdas med stöd av den ankommer på polisen och gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.